

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Trohin Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, în cauza penală în privința lui

Trohin Alexandru xxxx xxxx xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.07.2019 – 14.01.2020;

Instanța de apel: 19.02.2020 – 25.06.2020;

Instanța de recurs: 24.09.2020 – 10.02.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 iunie 2019, cauza fiind examinată în baza art.364¹ Cod de procedură penală, Trohin Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.145 alin.(2) lit. b) Cod penal la 13 ani 2 luni închisoare;

- în baza art.290 alin.(1) Cod penal la 1 an 10 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Trohin Alexandru i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Trohin Alexandru în beneficiul succesorului părții vătămate Babcova Svetlana a prejudiciul material în mărime de 23 965 lei și a prejudiciul moral în mărime de 100 000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Trohin Alexandru în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 29 902 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Trohin Alexandru, la 12 aprilie 2019, în perioada de timp cuprinsă între ora 12:30 - 13:30, aflându-se în apartamentul nr. xx de pe str. xxxx xxxx, având scopul omorului intenționat, din interes material, a efectuat o împușcătură în regiunea capului dnei Kolomoïțeva Tatiana, dintr-un pistol modificat artizanal

de model LDK-53M, iar conform Raportului de expertiză judiciară nr. 201903C0867 din 16 mai 2019, i-a cauzat o traumă cranio-cerebrală deschisă, manifestată prin excoriație pe frunte din dreapta, echimoze pe pleoapele bilateral, plagă în regiunea parieto-occipitală stânga, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fracturi ale oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii subarahnoidiene, focare de contuzie și dilacerare cerebrală, produse intravital, printr-o împușcare din armă de foc cu glonț în regiunea parieto-occipitală stângă, acțiuni care au dus la decesul dnei Kolomoïteva Tatiana. Ulterior, pentru realizarea scopului omorului intenționat, Trohin Alexandru a sustras mai multe bunuri care aparțin dnei Kolomoïteva Tatiana și le-a realizat prin intermediul caselor de amanet, obținând în urma realizării aproximativ suma de 5 000 lei.

Tot el, pe parcursul unei perioade de timp nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul păstrării ilegale a armelor și munițiilor, a păstrat ilegal în debaraua comună de la etajul xx de pe str. xxxx xxxx, 3 cartușe, iar în debaraua apartamentului nr. xx de pe str. xxxx xxxx, un pistol modificat artizanal de model „ИЖ-53М, care au fost depistate în urma efectuării cercetărilor la fața locului din 14.04.2019 pe cauza penală nr. 2019010601 și, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-1564 din 17 mai 2019 s-a constatat că, pistolul cu nr. ”9906763”, ridicat în cadrul cercetării la fața locului de pe str. Dokuceaev 4 din mun. Chișinău, se referă la categoria armelor de foc letale, atipice, modificat dintr-un pistol pneumatic de model ”ИЖ-53М”, cu țeava ghintuită, cal 4,5 mm, adaptat pentru trageri cu cartușe de cal.22Lr, cu lovitură circulară, iar cartușele ridicate în cadrul cercetării la fața locului de pe str. xxxx din mun. xxxx, se referă la categoria munițiilor letale, fiind cartușe de calibrul 22 LR (5,6 mm) și sunt utile pentru efectuarea tragerilor dintr-o armă cu țeavă ghintuită.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Pavlov Victor în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii penale, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că inculpatul a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptelor incriminate, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, prima instanță urma să țină cont că a recunoscut vina pe deplin, sa căit sincer în cele comise, circumstanțe care ar permite aplicarea pedepsei mai blânde.

3.2. Inculpatul Trohin Alexandru cu avocatul acestuia, Roșca Maxim, prin care au solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii penale, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii, au invocat că pedeapsa stabilită lui Trohin Alexandru Dumitru este prea aspră, la stabilirea pedepsei, instanța urma să țină cont că inculpatul în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, instanță urma să țină cont că a recunoscut vina pe deplin, sa căit sincer în cele comise, circumstanțe care ar permite aplicarea pedepsei mai blânde.

Au mai indicat că, instanța neîntemeiat a încasat de la inculpat cheltuielile judiciare în mărime de 29 902 lei, deoarece aceste cheltuieli judiciare nu cad sub incidența art.227 Cod de

procedură penală.

3.3. Avocatul Crasnostan Andrei în interesele succesorului părții vătămate Babcova Svetlana, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă încasarea în beneficiul succesorului părții vătămate Babcova Svetlana a prejudiciul material moral în mărime de 300 000 lei.

În motivarea apelului, apărarea a invocat dezacordul cu soluția instanței de fond, în partea stabilirii cuantumului prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, deoarece îl consideră ca fiind prea mic, în raport cu gravitatea faptei inculpatului și cu urmările prejudiciabile, pe care aceasta le-a suferit și încă le resimte.

Totodată, apelantul a menționat că având în vedere că inculpatul, se învinuiește de săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave, iar fapta comisă de acesta a dus la consecințe ireversibile pentru succesorului părții vătămate Babcova Svetlana, fiind cauzat un prejudiciu moral de o gravitate enormă, care practic nu poate fi reparat, însă deoarece prin prisma prevederilor legale acesta poate fi reflectat doar în echivalent bănesc, pe calea unei acțiuni civile, a solicita încasarea din contul inculpatului a sumei de 500 000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, apelurile avocatului Pavlov Victor în numele inculpatului și inculpatului Trohin Alexandru cu avocatul acestuia, Roșca Maxim, au fost respinse ca nefondate, admis apelul avocatului Crasnostan Andrei în interesele succesorului părții vătămate, casată parțial sentința în partea civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă încasarea de la Trohin Alexandru în beneficiul succesorului părții vătămate Babcova Svetlana a prejudiciul moral în mărime de 300 000 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Trohin Alexandru de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.145 alin.(2) lit. b), 290 alin.(1) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de apelanți cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, care conform art.16 Cod penal, care se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave și excepțional de grave, săvârșite cu intenție; de persoana

inculpatului, care a avut o comportare sinceră în cursul procesului penal în ce privește poziția de recunoaștere a vinovăției și din declarațiile acestuia în ședința de judecată rezultă, că inculpatul regretă de cele comise; a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale; de circumstanțele atenuante: conlucrarea cu organul de urmărire penală pentru descoperirea infracțiunii, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată a relatat instanța de apel că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Referitor la solicitarea apărării privind respingerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a sumei de 29 902 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate de stat la efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 201903C0867 din 16.05.2019, raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1514 din 03.05.2019, raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-1562 din 08.08.2019, raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1561 din 22.04.2019, raportului de expertiză judiciară nr. 31/12/1-R-1564 din 17.05.2019, raportului de expertiză judiciară nr. 201935A0223 din 16.05.2019, raportului de expertiză nr. 201936S0061 din 27.06.2019. Or, din probatoriul cauzei, s-a constatat că la efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară menționate supra, statul a suportat cheltuieli în mărime de 29 902 lei.

Cu privire la motivele invocate avocatului Crasnostan Andrei în interesele succesoriului părții vătămate, având în susținere prevederile art.art.219 alin.(4) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, art.art.2036, 2037 Cod civil, instanța de apel a considerat necesar de a încasa suma prejudiciului moral în mărime 300 000 lei, din contul inculpatului în beneficiul succesoriului părții vătămate Babcova Svetlana, ținând cont de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral.

Totodată a relatat instanța de apel că, în speță dauna morală se exprimă prin faptul că Babcova Svetlana a suportat mari suferințe morale în urma prejudiciului cauzat prin infracțiune comisă de către inculpat, a avut suferințe morale și psihice și astfel, suma de 100 000, încasată de prima instanță ca repararea daunei morale este prea mică în comparație cu dauna morală suportată.

5. Inculpatul Trohin Alexandru, fără a invoca vreun temei pentru recurs din cele prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie aplicată o pedeapsă mai blândă, dat fiind faptul că pedeapsa aplicată de instanțele de fond este prea aspră.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

6.1. Avocatul Crasnostan Andrei în interesele succesoriului părții vătămate, Babcova Svetlana a depus referință, prin care își exprimă opinia asupra recursului declarat, menționând că alegațiile recurentului sunt neîntemeiate, iar decizia instanței de apel este legală, urmând a fi menținută fără modificări.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, a fost pronunțat la 25 iunie 2020 în prezenta inculpatului Trohin Alexandru și a avocaților acestuia, Roșca Maxim și Pavlov Victor, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d.31, vol. V), fiind menționată când va avea loc pronunțarea integrală a deciziei.

Ulterior, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată inculpatului Trohin Alexandru la 23 iulie 2020. (f.d.51, vol. V).

Astfel, Colegiul penal menționează că potrivit prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel, curge de la data pronunțării acesteia.

În acest context, Colegiul penal reține că, la 10 septembrie 2020, conform ștampilei oficiului poștal pe plic (f.d.99, vol. V), inculpatul Trohin Alexandru declară recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, evident peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, fără a invoca argumente întemeiate privind depunerea tardivă a recursului.

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat la 10 septembrie 2020 de către inculpatul Trohin Alexandru, împotriva deciziei instanței de apel din 25 iunie 2020, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza *Ponomariov vs Ucraina* (03 aprilie 2008) Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe noi descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive

neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

8. În corespundere cu art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Trohin Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2020, în cauza penală în privința lui *Trohin Alexandru xxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena